

Nové modely interkomunální spolupráce v kantonu Curych

Autoři referátu Roland Wetli a Rolf Bieri

Seminář v Praze

11. - 13. září 2006



Obecní úřad kantonu Curych



Přehled



- potřeba reforem, problémové oblasti
- tři východiska reforem
- demokratizace – účelové svazy
- interkomunální konference
- interkomunální zařízení



Potřeba reforem



Obce požadují pružné formy spolupráce, které vyhovují

- potřebám demokratické spoluúčasti
- a zásadám hospodárnosti.

Rostoucí potřeby obcí týkající se lepší koordinace napříč různými oblastmi politiky, zvláště také v městských aglomeracích.

Aby bylo možné tyto požadavky uspokojit, jsou zapotřebí nové nástroje interkomunální spolupráce.



Tři reformní východiska



problémové oblasti	východisko řešení
demokratický deficit Osoby oprávněné volit mají příliš malý vliv na činnost účelových svazů.	demokratizace účelový svaz posílení práv lidu (iniciativa a referendum)
roztříštěnost úkolů pro každý úkol jeden účelový svaz s vlastní oblasti působnosti (Perimeter?) nedostatek koordinace nedostatečné zohlednění komplexních souvislostí nedostatek transparentnosti	interkomunální konference/ víceúčelový svaz Závazná koordinace napříč různými oblastmi politiky. Strategické řízení na regionální úrovni
podnikatelské deficity příliš málo kompetencí v operativní oblasti těžkopádné rozhodovací procesy	interkomunální zařízení prostor pro podnikání, schopnost soutěže



Problémová oblast: roztržičnost úkolů



kanton

správní okresy

spolky

regiony

družstva

nadace

účelové svazy

správní regiony

smlouvy

regiony, pro něž se zpracovává (územní?) plán

delegování úkolů

zařízení

obce

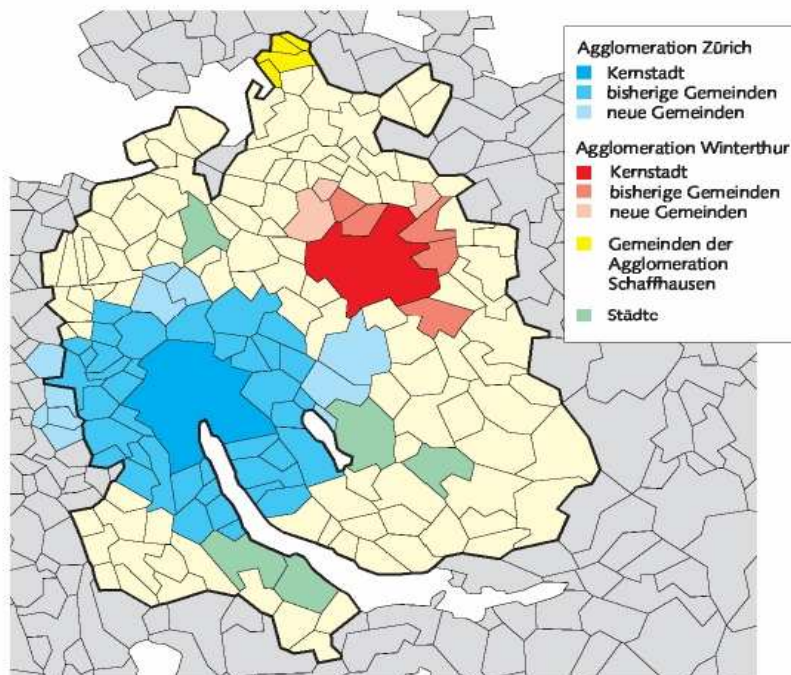


Problémová oblast: nedostatek koordinace



Karte 4

Städte und Agglomerationen im Kanton Zürich 1970

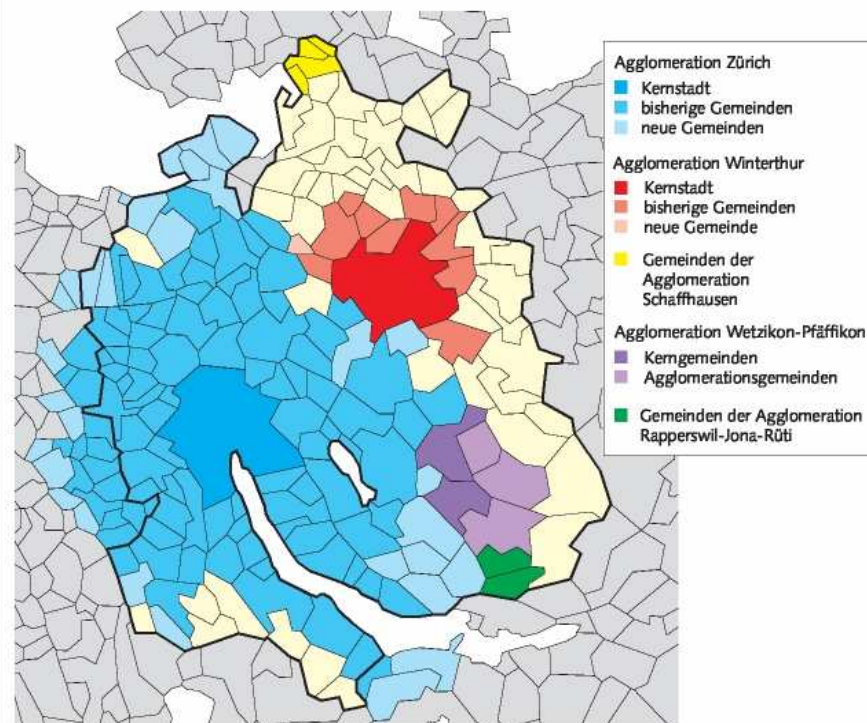


© Karte erstellt von Statistischem Amt des Kantons Zürich
Quelle: Bundesamt für Statistik, Volkszählungen

Aglomerace Curych 1970 - 2000

Karte 7

Städte und Agglomerationen im Kanton Zürich 2000



© Karte erstellt von Statistischem Amt des Kantons Zürich
Quelle: Bundesamt für Statistik, Volkszählungen



Demokratizace účelový svaz



Zadání nové kantonální ústavy:

- Účelové svazy jsou povinny poskytnout voličům právo předkládat návrhy a právo referenda analogicky jako v obcích.
- Odsouhlasení probíhá na území svazu, nikoliv v jednotlivých obcích. Posílení účelového svazu jako samostatného subjektu.
- realizace do konce r. 2009 (úprava stanov)

Důsledky:

- silnější demokratická kontrola účelového svazu
- menší prostor pro podnikání účelových svazů



Interkommunální konference: zařazení



kanton

strategické

operativní

interkommunální
konference

regiony

účelové svazy

zařízení

obce

... další subjekty

dozor

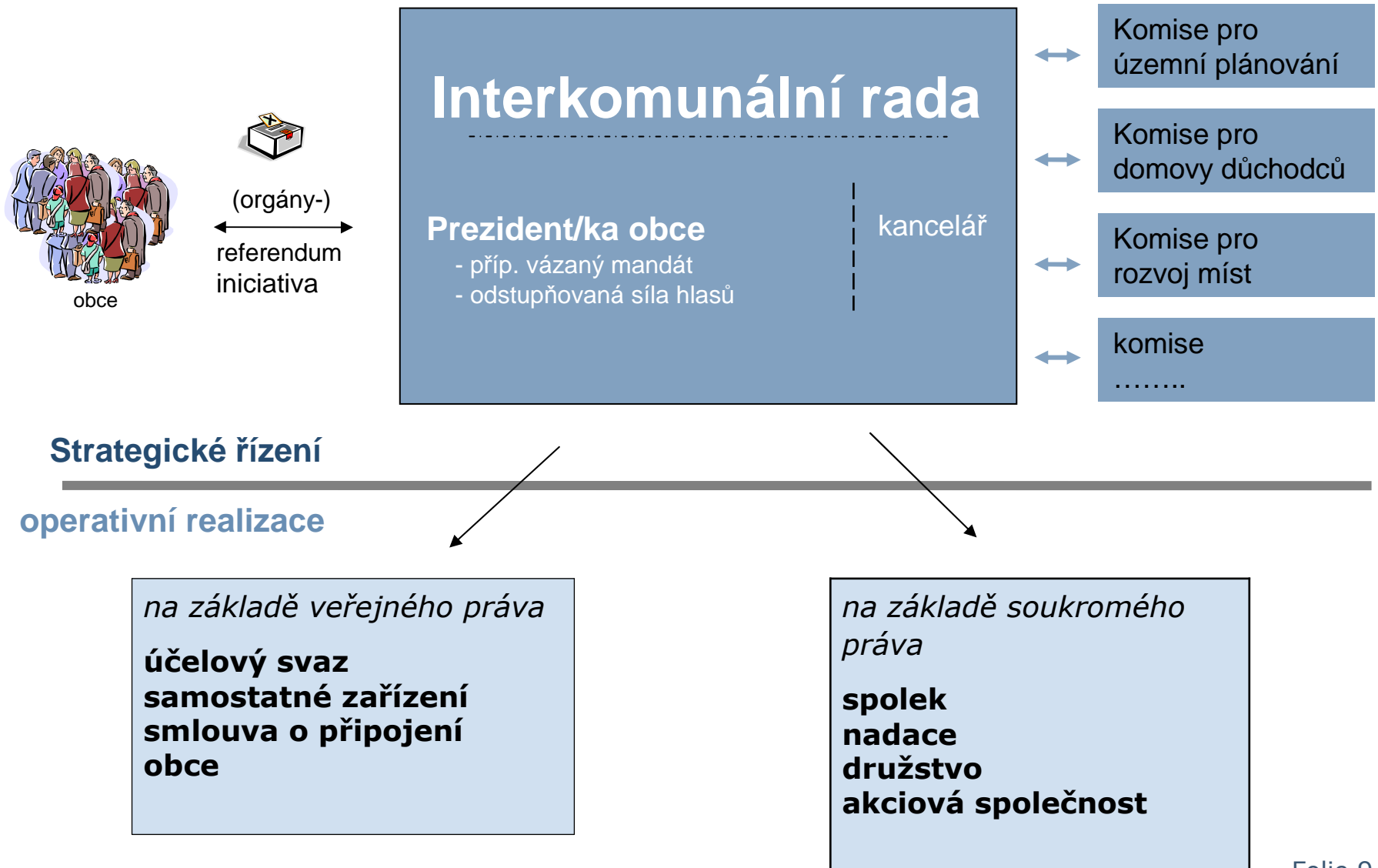
odvolací instance

decentrální správa

obce

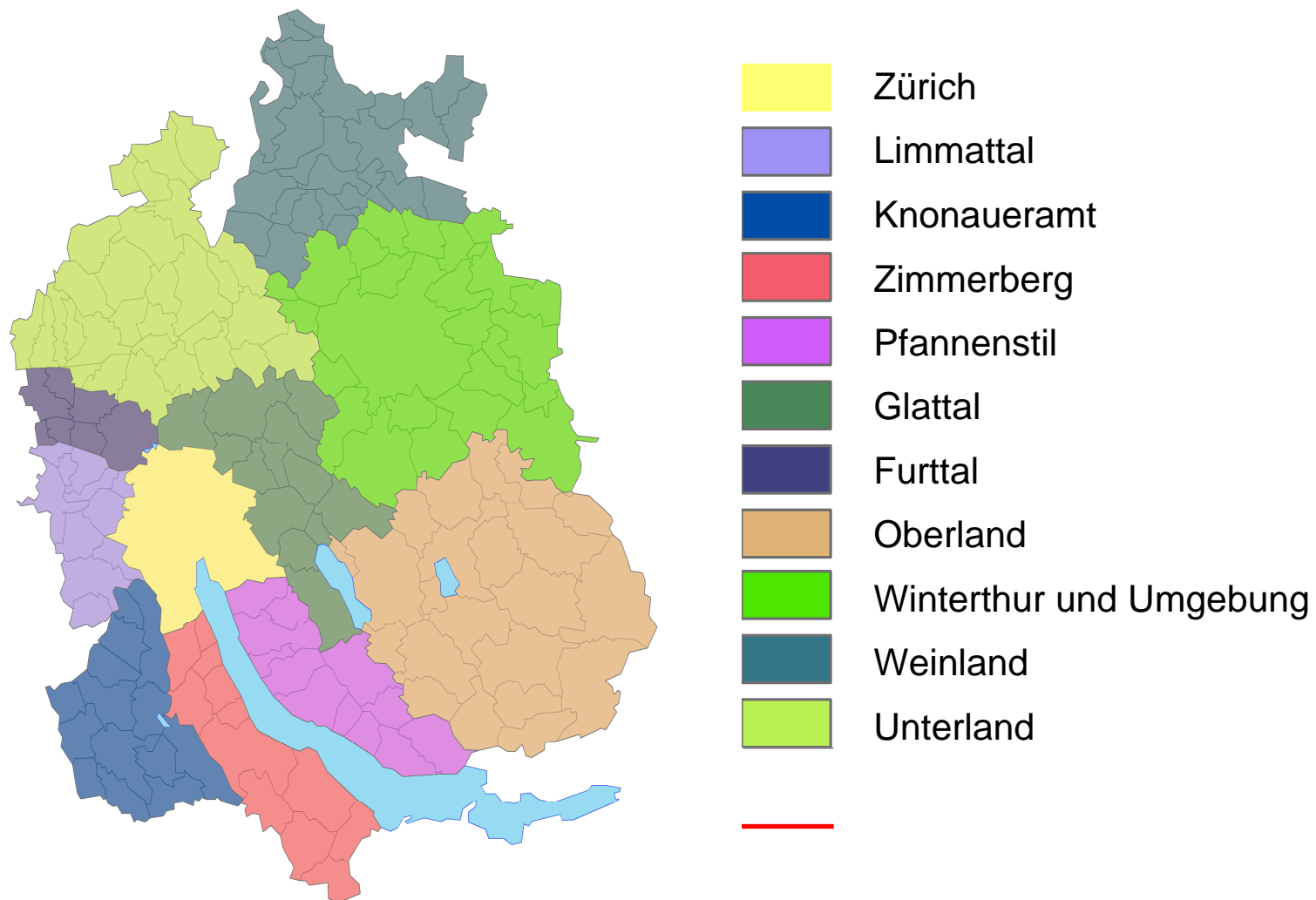


Interkomunální konference: uspořádání





Interkommunální konference: územní vymezení





Interkomunální konference: pilotní projekt



Region zohledněný v plánu - Zürcher Oberland (22 obcí)

Plánované oblasti úkolů:

- regionální územní plánování (sídla, krajina, doprava, zásobování, likvidace odpadu, veřejné stavby a zařízení)
- podpora hospodářství
- podpora cestovního ruchu
- podpora horských oblastí

Cíl:

- shromažďovat zkušenosti v oblasti společného postupu orgánů
- vypracovat nezbytné právní základy (experimentální článek) do konce r. 2007

Nové modely interkomunální spolupráce v kantonu Curych

INTERKOMUNÁLNÍ ZAŘÍZENÍ

Autor referátu: Rolf Bieri

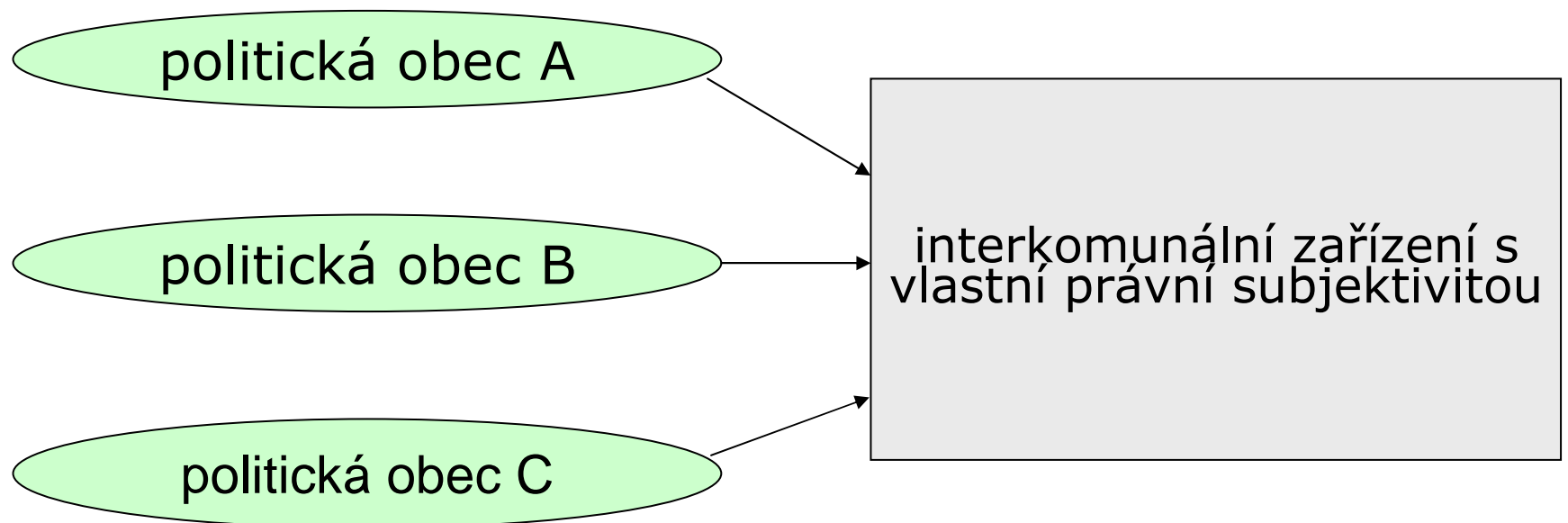




Model „interkomunálního řízení“

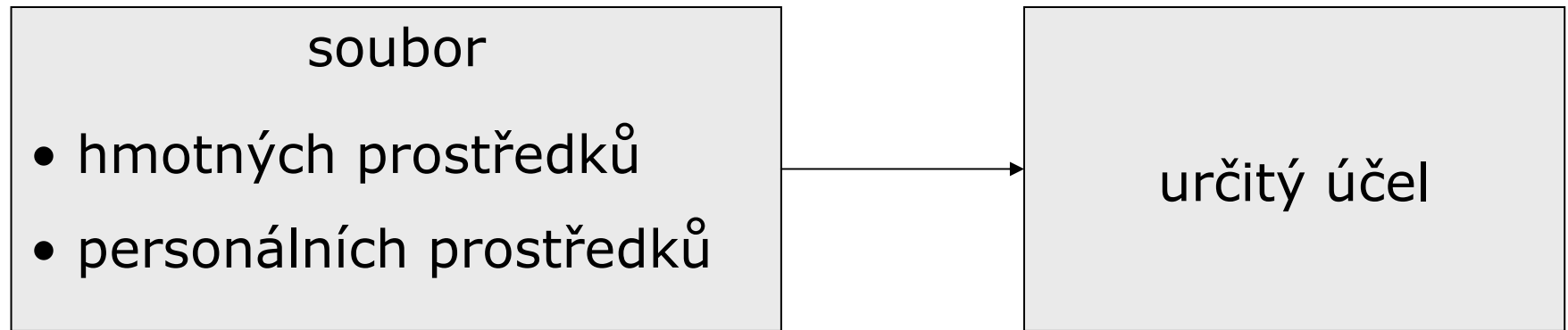


- Politické obce mohou zřizovat zařízení za účelem společného plnění úkolů (§ 15b zákona o obcích [platnost od 1. dubna 2005])





Definice zařízení



Je vytvořen soubor hmotných a personálních prostředků a poskytnut k využití k určitému účelu.



Stručná charakteristika zařízení



- veřejnoprávní subjekt
- vlastní právní subjektivita
- okruh uživatelů (hlavní rozdíl oproti účelovému svazu)
- vlastní finanční rozpočet (hlavní rozdíl oproti účelovému svazu / omezená finanční autonomie, jestliže je zařízení [částečně] financováno z daňových prostředků)
- prostor pro podnikatelské aktivity (hlavní rozdíl oproti účelovému svazu)
- depolitizace rozhodnutí (hlavní rozdíl oproti účelovému svazu)
- možnosti uplatňování vlivu šité na míru – autonomie



Právní základy



politické obce → **interkomunální legislativní proces** → **podoba zařízení**

úřední předpis	předmět úpravy
zakladatelská smlouva (vydává se ve stejném řízení jako obecní řád – hlasování) →	<ul style="list-style-type: none">• druh a rozsah úkolů• financování• organizace• možnosti uplatňování vlivu zřizovatelskými obcemi• oprávnění orgánů (legislativní a dispoziční kompetence)• další ustanovení, která je třeba upravit v zakladatelské smlouvě interkomunálního zařízení• dozor
předpisy (může je vydat interkomunální zařízení, pokud to předpokládá zakladatelská smlouva)	<ul style="list-style-type: none">• prováděcí a detailní ustanovení



Orgány zařízení



Řídící orgán (-y)

správní rada
↓
strategické řízení

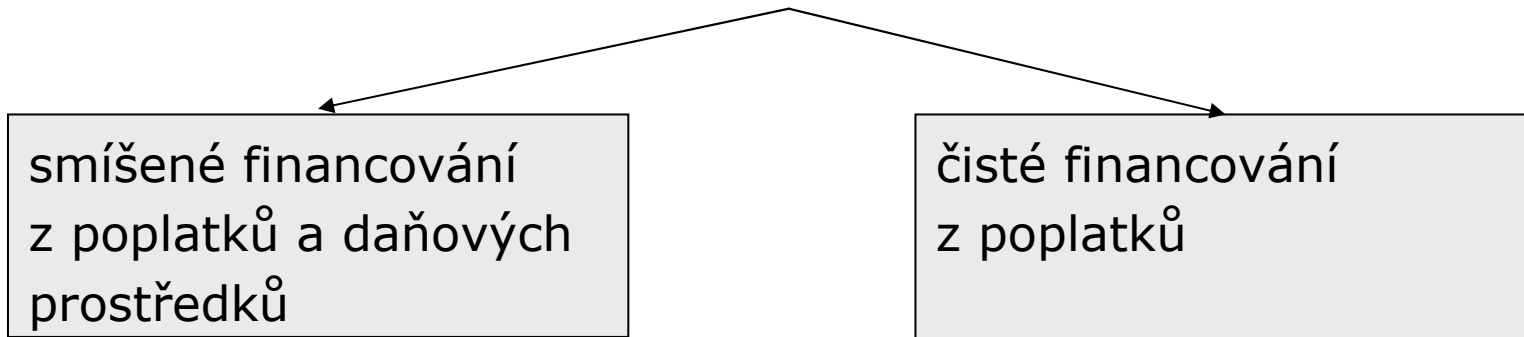
ředitelství
↓
operativní řízení

Kontrolní orgán

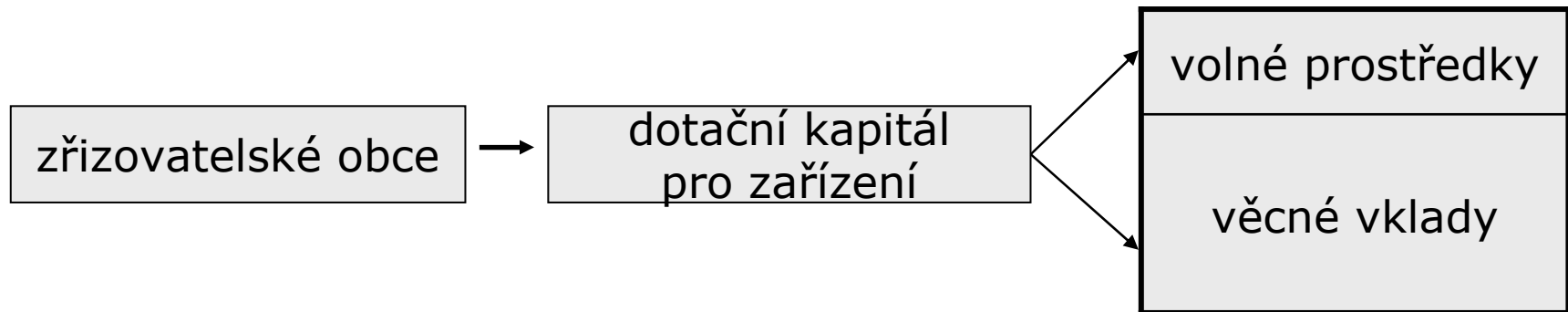
pracoviště kontroly
↓
kontrolní funkce



System financování



dotační kapitál



- sladění s jinými prvky financování



Možnosti uplatňování vlivu zřizovatelských obcí



- volba orgánů zařízení / zastoupení v orgánech zařízení
- financování
- zajištění majetkových hodnot
- finanční a jiné transakce
- legislativní proces - zařízení
- právo nahlížení do spisů / předkládání zpráv



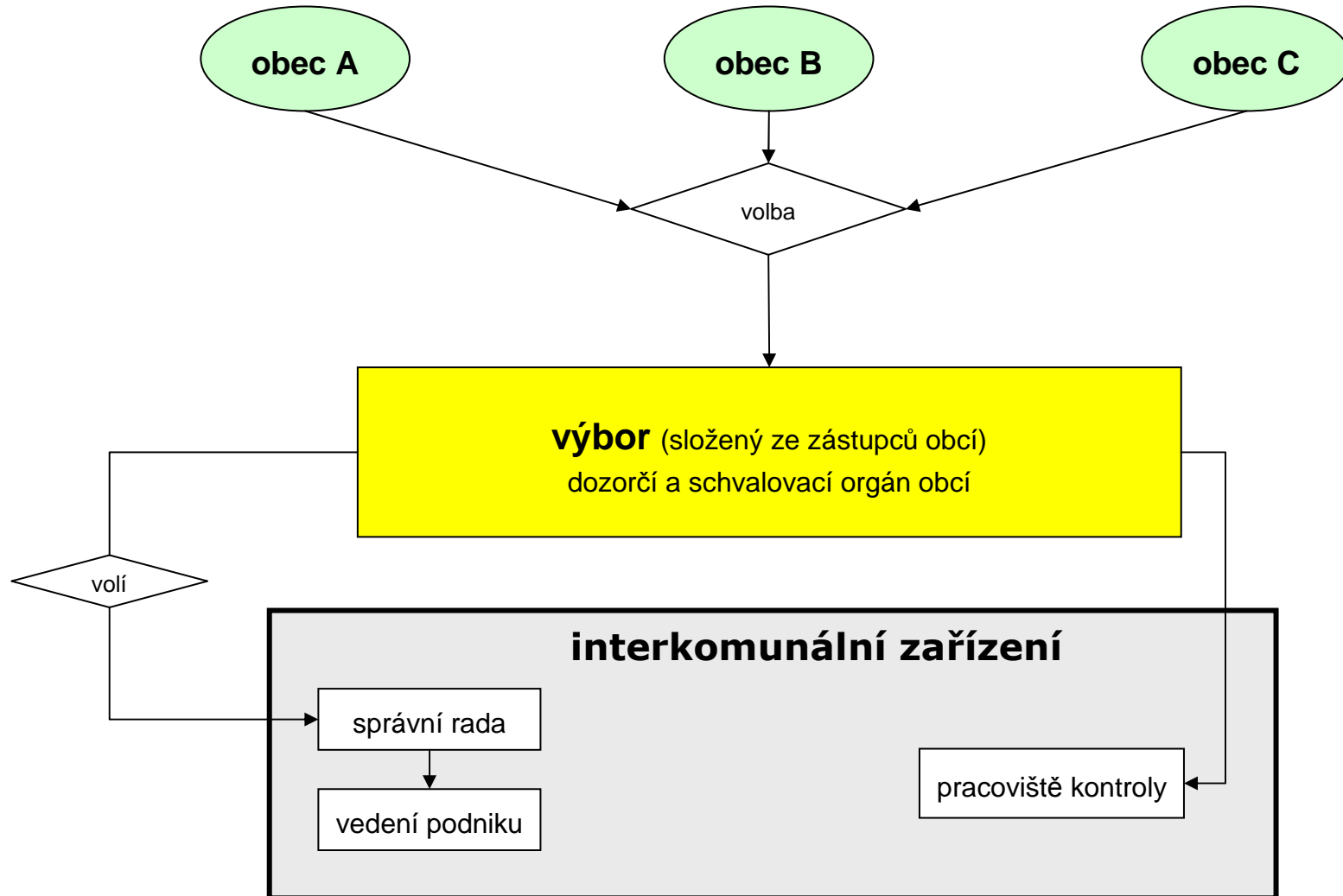
Výhody interkomunálního zařízení



- společný provoz podniku (alternativa účelového svazu a akciové společnosti)
- zachování prostoru pro podnikatelské aktivity (větší efektivnost)
- tvorba vlastního jmění možná
- možnosti uplatňování vlivu zřizovatelských obcí šité na míru (avšak např. schvalování rozhodnutí zařízení je složitější než v komunálním zařízení)
- při velké autonomii je dosažitelná konkurenceschopnost



Interkomunální zařízení model s výborem





Nevýhody interkomunálního zařízení



- vysoká náročnost při zpracování zakladatelské smlouvy
- není možná účast soukromých subjektů
- konkurenceschopnost není garantována vzhledem k možnostem uplatňování vlivu zřizovatelských obcí
- podléhá veřejnému rozpočtovému právu (degresivní odpisy)
- omezení při použití cizích zdrojů u zařízení [částečně] financovaných z daňových prostředků